Bài Tập Lý Thuyết Điều Khiển Hệ Thống Ngày 27 tháng 2 năm 2023

Bài Tập Lý Thuyết Điều Khiển Hệ Thống - No. 3 Controllability of LTV systems

Câu 1 Xét hệ thống tuyến tính có $D \equiv 0$ như sau

$$\dot{x} = A(t)x + B(t)u, \quad \forall t \ge t_0, \tag{1}$$

$$y = C(t)x . (2)$$

a) Trong một số ứng dụng thực tế, ví dụ như các hệ cơ học, nhiều khi người ta không quan tâm đến toàn bộ trạng thái x(t) mà chỉ 1 phần của nó. Khi đó hệ được gọi là điều khiển được 1 phần (partial controllable). Hãy chứng minh kết quả sau.

Cho trước thời điểm $t_1 > t_0$. Khi đó tồn tại một hàm đầu vào u để điều khiển đầu ra y_t của hệ từ trạng thái ban đầu $y_0 = C(0)x_0$ tới trạng thái y_1 tại thời điểm t_1 khi và chỉ khi

$$y_1 - C(t_1)\Phi(t_1, t_0)x_0 \in \text{im}C(t_1)\Phi(t_1, t_0)W_c(t_0, t_1), \tag{3}$$

trong đó $\{\Phi(t,s)\}$ là nửa nhóm tiến hóa t.ứ với ptvp của x còn $W_c(t_0,t_1)$ là ma trận điều khiển Kalman.

b) Chứng minh Định lý về tính điều khiển được cho hệ LTV thông qua kiểm tra điều kiện **ma trận Kalman đủ hạng dòng**, i.e.,

$$\operatorname{rank} K(t) = \begin{bmatrix} M_0(t) & M_1(t) & \dots & M_{n-1}(t) \end{bmatrix} = n \quad v \acute{o}i \ t > t_0 \quad n \grave{a}o \quad \mathring{d}\acute{o}. \tag{4}$$

Hint: Nêu không làm được các em có thể xem Định lý 6.12 (trang 178 cuôn của Chen).

c) (Open question) Em hãy thử mở rộng điều kiện hạng Kalman trong phần b) cho hệ điều khiển được 1 phần.

Câu 2 Hãy xét tính điều khiển được của các hệ điều khiển sau

$$\dot{x} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & t \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u, \quad y = \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix} x. \tag{5}$$

$$\dot{x} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} 1 \\ e^{-t} \end{bmatrix} u, \quad y = \begin{bmatrix} 0 & e^{-t} \end{bmatrix} x.$$
 (6)

Câu 3 Hãy xây dựng và chứng minh điều kiện cần và đủ cho tính chất điều khiển được (tương tự như định lý về Gramian điều khiển W_c) của hệ phương trình vi phân sau

$$\dot{X}(t) = A(t)X(t) + X(t)B(t) + C(t)U(t)D(t), \ \forall t \ge t_0.$$
(7)

Phương trình vi phân (7) có tên gọi là phương trình vi phân Sylvester và có công thức nghiệm tường minh như sau.

$$X(t) = \Phi_A(t, t_0) D\Phi_{B^T}(t, t_0)^T + \int_{t_0}^t \Phi_A(t, s) C(s) \Phi_{B^T}(t, s)^T ds,$$
 (8)

trong đó $\{\Phi_A(t,s)\}$ và $\{\Phi_{B^T}(t,s)\}$ là hai họ tiến hóa tương ứng với hai phương trình vi phân $\dot{X} = A(t)X$ và $\dot{X} = B^T(t)X$.

Các em có thể tham khảo thêm Định lý 1.1.1-1.1.5 trong cuốn sách Abou-Kandil, H., Freiling, G., Ionescu, V., Jank, G.: Matrix Riccati Equations in Control and Systems Theory. Birkhäuser, Basel (2003).

Câu 4 Controllability of frozen system

Ta gọi hệ LTV (1) là bị đóng băng từ thời điểm $\sigma > t_0$ nào đó nếu lấy $A(t) \equiv A(\sigma)$ và $B(t) \equiv B(\sigma)$, với mọi $t \geq \sigma$.

a) Giả sử rằng tại mọi thời điểm $\sigma > t_0$ hệ đóng băng

$$\dot{x} = A(\sigma)x(t) + B(\sigma)u(t), \ \forall t \ge \sigma,$$

là điều khiển được. Hỏi hệ LTV (1) có điều khiển được hay không? Vì sao?

b) Cho trước thời điểm $\sigma \geq t_0$, và giả sử rằng hệ LTV (1) là điều khiển được từ thời điểm σ đến thời điểm bất kỳ $t_1 > \sigma$. Hỏi hệ đóng băng tại σ có điều khiển được hay không? Vì sao?